

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa E. M.

przeciwko D. M. i K. M.

o ustalenie nieważności czynności prawnej uznania ojcostwa ewentualnie

o ustalenie nieistnienia uznania ojcostwa,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 grudnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 22 grudnia 2020 r., sygn. akt XI Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokatowi A.Ż. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, powiększoną o podatek od towarów i usług we właściwej stawce, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił w formie pytania, „czy zastosowanie przepisu art. 189 k.p.c. stanowi obejście przepisów regulujące kwestie związane z ojcostwem w tytule II, dziale 1 a, rozdziale I, oddziale 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego i niweczyłoby sens tych uregulowań”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy meriti stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Powód nie zawarł w skardze kasacyjnej wywodu, w którym uzasadniłby występowanie w sprawie problemów o powyższym charakterze. W uzasadnieniu dotyczącym zarówno przesłanek przedsądu jak i podstaw skargi kasacyjnej stwierdził, że żądane ustalenie jest mu niezbędne nie w celu posługiwania się nim w stosunkach rodzinnych, lecz w celu wykazania sprzeczności z zasadami współżycia społecznego czynności polegającej na zakupie udziałów w nieruchomości przez powoda i jego partnerkę - pozwaną, podczas gdy była to w istocie darowizna na jej rzecz udziału w nieruchomości spowodowana wdzięcznością za urodzenie powodowi dziecka.

Powyższe okoliczności, a mianowicie pozorność umowy sprzedaży i przyczyny zawarcia tej umowy mogą być wykazywane w postępowaniu o roszczenia będące konsekwencją tej wady oświadczenia woli. To samo dotyczy wszelkich innych rozliczeń majątkowych, na wolę dokonania których powołuje się powód. Jeżeli powód może zażądać dalej idącej ochrony przez zgłoszenie żądania zasądzenia świadczenia, to oczywiście nie ma interesu w wykazywaniu w powództwie ustalającym poszczególnych przesłanek roszczeń majątkowych, które ma w planie dochodzić. Żądanie ustalenia, że powód nie jest ojcem pozwanego ma charakter niemajątkowy i w oczywisty sposób dotyczy relacji rodzinnej pomiędzy nim i pozwanym, a jego uwzględnienie zgodnie z żądaniem pozwu prowadziłoby do kolizji między wydanym orzeczeniem a treścią aktu stanu cywilnego stwierdzającego pochodzenie pozwanego od powoda.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego powoda z urzędu - § 2, § 4 ust. 3, § 10 ust. 1 pkt 5 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 18).